

Arbejdsmarkedsudvalget
AMU alm. del - Bilag 281
Offentligt

Folketinget Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Ved Stranden 8
1061 København K
Tlf. 33 92 59 00
Fax 33 12 13 78
bm@bm.dk
www.bm.dk
SE-nr. 10 17 27 48

Orientering om udkast til lovforslag ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Udskydelse af udbetalingstidspunktet m.v.)

24. juli 2006

Vedlagt udkast til lovforslag om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Udskydelse af udbetalingstidspunktet m.v.), som d.d. er sendt i høring med frist til den 22. august 2006.

Vores sag
6110-0014

Med venlig hilsen

Cathrine Tjellesen

Udkast 2

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Udskydelse af udbetalingstidspunktet mv.)

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. YY af XX. juli 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 a, stk. 2, ændres: "lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel" til: "lov om sygedagpenge eller lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel".

2. I § 9, stk. 3, affattes således:

"For tiden inden anmodning om udbetaling kan der, indtil det tidspunkt, hvor pensionen senest kan udskydes til, jf. stk. 4, højst ydes 6 måneders tillægspension."

3. I § 9, stk. 4, ændres: "70. år" til: "75. år".

4. I § 21, stk. 2, nr. 4, ændres: "Amtsrådsforeningen i Danmark" til: "Danske Regioner".

5. I § 21, stk. 2, nr. 5, ændres: "1" til: "2".

6. § 21, stk. 2, nr. 6, ophæves.

Nr. 7 bliver herefter nr. 6.

7. I § 23, stk. 1, nr. 2, ændres: "Amtsrådsforeningen i Danmark" til: "Danske Regioner og", "Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune" udgår.

8. § 36, stk. 2 affattes 1. pkt. således:

"Krav på de enkelte pensionsydelse forældes 5 år efter, at ydelsen er forfaldet til betaling."

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 3, træder i kraft 1. januar 2009 og gælder ikke for medlemmer, hvor udbetalingen af pension er påbegyndt.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med velfærdsforliget indgået den 20. juni 2006 har regeringen taget skridt til at sikre, at der også i fremtiden vil være arbejdskraft nok til at bevare den høje velfærd i Danmark. Forliget indebærer bl.a. en højere tilbagetrækningsalder på sigt, samt fokus på fastholdelse af den enkeltes lyst og muligheder for at forblive på arbejdsmarkedet også efter pensionsalderen.

Det skal sikres at borgere, der vælger at blive på arbejdsmarkedet, også har mulighed for at udskyde udbetalingen af deres pensioner. Et eksempel herpå er folkepensionens mere fleksible udbetalingsregler, som trådte i kraft 1. juli 2004, og som giver mulighed for at udskyde udbetalingen af folkepension mod til gengæld at få en højere ydelse.

Med nærværende lovforslag forbedres også muligheden for at udskyde udbetalingen af ATP-pensionen. ATP udbetales i dag ved alder 65/67 – med mulighed for at udskyde udbetalings-tidspunktet til alder 70. Det foreslås, at denne grænse forhøjes til 75.

Den foreslåede ændring – hvormed en udsættelse fører til en tilsvarende forhøjelse af pensionen – skaber bedre muligheder for den enkelte til dels at blive på arbejdsmarkedet, dels at planlægge og forbedre de økonomiske vilkår i pensionisttilværelsen.

Den øgede fleksibilitet kan ikke mindst have betydning for personer, hvis supplerende pensionsindtægt har form af ratepensioner eller andre ophørende pensionsprodukter. Ved at udsætte udbetaling af ATP-pension til det 75. år kan der i mange tilfælde opnås en betydelig livsvarig supplerende pension.

ATP er en bidragsfinansieret ordning baseret på indbetalinger fra bl.a. medlemmer og arbejdsgivere, og der er tale om en solidarisk forsikringsordning, som indebærer, at selve pensionen ikke er garanteret ud over medlemmets levetid. Ved medlemmets død tilfalder en eventuel overskydende pension ATP-ordningens øvrige medlemmer, idet der dog i de fleste tilfælde udbetales en dødsfaldsydelse til efterladte ægtefæller og børn.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvor stor en andel af de 65-årige, som kan forvente at blive henholdsvis 70 år, 75 år, 80 år og 85 år:

Udvalgte livsår ved alder	Fortsat i live ved alder	Kvinder	Mænd
65	70	93 %	90 %
65	75	83 %	75 %
65	80	68 %	56 %
65	85	50 %	34 %

Anvendt dødelighed: ATP's grundlag fra 1.1.2006, baseret på bestandserfaringer for året 2004

Det ses af tabellen, at ca. 9 ud af 10 vil få udbetalt ATP-pension, såfremt de vælger at udsætte ATP-pension frem til alder 70. Udvides muligheden for at udsætte ATP-pension til det 75. år må det tilsvarende forventes at 7 ud af 10 mænd og 8 ud af 10 kvinder vil få udbetalt ATP-pension.

Hvis muligheden for at udsætte ATP-pension blev udvidet ud over alder 75 – f.eks. til det 85 år – illustrerer tabellen, at kun ca. 3 ud af 10 mænd og 5 ud af 10 kvinder vil kunne forvente at få udbetalt ATP-pension.

Udsættelse ud over det 75. år vil også indebære en potentiel risiko for "spekulation" mod ATP-ordningen. Dette skyldes, at de aktuarmæssige beregninger, som er lagt til grund for beregningen af pensionen, er baseret på gennemsnitsbetragtninger for medlemmerne. Da udsættelse er frivillig, vil den potentielle "spekulation" bestå i, at muligheden for at udsætte udbetalingstidspunktet fravælges af personer, som ikke forventer at leve længe nok til at kunne få gavn af en højere ydelse på et senere tidspunkt. Derimod vælges udsættelse af medlemmer, som lever længere end gennemsnittet og derfor forventer at leve længe nok til at få gavn af den højere ydelse. Dette indebærer imidlertid at gruppen af medlemmer, der udskyder udbetalingen, vil være skævvredet i forhold til gennemsnitsmedlemmet. I yderste konsekvens vil det betyde, at finansieringen af den højere ydelse, for de medlemmer, der har valgt at udskyde udbetalingen, i nogen udstrækning sker på bekostning af de øvrige medlemmer.

På baggrund af ovenstående er det fundet mest hensigtsmæssigt, at der indsættes en grænse for udskydelsen, således at det sikres, at pensionisterne får gavn af den pension de selv har været med til at betale til, og at muligheden for "spekulation" mod ATP minimeres.

Det bemærkes, at forslaget om en udvidet udsættelsesadgang for udbetaling af ATP-pension har betydning for den Supplerende Arbejdsmarkeds pension (SUPP) for førtidspensionister. Indbetales SUPP-bidragene til ATP, konverteres indeståendet til en livsvarig alderspension i ATP og udbetalingen finder sted efter ATP-reglerne. Nærværende lovforslag indebærer derfor, at SUPP-bidragene efter en konvertering tilsvarende vil kunne udsættes yderligere til det 75. år.

Lovforslaget indeholder derudover en række mindre ændringer og konsekvensrettelser.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2007. Den udvidede adgang til udsættelse af pensionsudbetaling foreslås dog først trådt i kraft den 1. januar 2009, da de nødvendige systemændringer mest hensigtsmæssigt kan sammentænkes med ATPs indførelse af et Nyt Administrations- og ForretningsSystem (NAFS) for ATP-koncernen, som forventes implementeret i 2009.

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner.

Økonomiske og administrative omkostninger for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring i Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ledernes Hovedorganisation, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagforening, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og ATP.

Sammenfatning af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensrettelse af § 2 a, stk. 2, som følge af, at den tidligere lov om dagpenge ved sygdom eller barsel er ophævet og i stedet gennemført som to særskilte love – henholdsvis barselsloven og sygedagpengeloven.

Til nr. 2

ATP's ankenævn har i en kendelse udtalt, at § 9, stk. 3 har nøje sammenhæng med bestemmelsen om forhøjelse af pension efter stk. 4, og at § 9, stk. 3, ikke er relevant ved udbetaling fra det 70. år. Det præciseres således, at reglen i stk. 3 ikke kan gøres gældende fra det tidspunkt pensionen maksimalt kan udskydes til, p.t. det 70. år.

Reglen i § 9, stk. 3, har således kun betydning for anmodning om pensionsudbetaling før det 70. år og kan illustreres med følgende eksempel: Anmoder et 69½-årigt medlem, der har udsat pensionen, om udbetaling, kan pensionisten højst få udbetalt pension med 6 måneders tilbagevirkende kraft forud for anmodningen - dvs. fra alder 69.

Har medlemmet valgt udsættelse, kan pågældende således "fortryde" udsættelsen (hvis pågældende fx bliver alvorligt syg), dog højst med 6 måneders tilbagevirkende kraft.

Med bestemmelsen beskyttes det kollektive forsikringselement i ordningen (den livsbetingede pension er ikke garanteret ud over medlemmets død), derved at "spekulation" mod ordningen begrænses ved kun at give en "fortrydelsesret" med 6 måneders virkning.

Der er med forslaget tale om en kodificering af gældende praksis, idet ATP allerede har indrettet sin administrative praksis i overensstemmelse med ankenævnets fortolkning af reglen.

Der kan i øvrigt henvises til forslaget om ændring af lovens § 36, stk. 2, som indfører en generel 5-årig forældelsesbestemmelse for krav på udbetaling af alderspension.

Til nr. 3

Der er efter gældende regler mulighed for at udsætte udbetalingen af ATP-pension til det 70. år, og en udsættelse indebærer tilsvarende en forhøjelse af pensionen indtil det 70. år med 0,8 pct. og 0,6 pct. af pension optjent henholdsvis før og efter 1. januar 2002 for hver måned pensionsudbetalingen udsættes.

Indtil videre er der kun et beskedent antal pensionister (i alt ca. 5.000 personer), som har valgt at udsætte udbetalingen af ATP-pensionen, hvorfor det af administrative og økonomiske hensyn findes hensigtsmæssigt at videreføre den eksisterende model for udsættelse.

Den forslåede ændring i ATP-lovens § 9, stk. 4, gør det muligt at udsætte udbetalingen af ATP-pension indtil det 75. år mod en tilsvarende forhøjelse af pensionen efter den hidtil gældende model med forhøjelsesprocenter 0,8 pct. og 0,6 pct. af pension optjent henholdsvis før og efter 1. januar 2002 for hver måned pensionsudbetalingen udsættes.

Forhøjelsesreglerne for såvel gældende som fremtidige rettigheder er således ens, hvilket både letter administrationen samt overblikket for det enkelte medlem.

Forslaget betyder, at et 65-årigt medlem har mulighed for at udsætte pensionen i maksimalt 120 måneder/10 år. Pensionen vil efter anmodning til enhver tid kunne udbetales tidligere – fx ved alder 69 eller 72 – og vil automatisk blive betragtet som anmodet udbetalt ved det 75. år, hvis den ikke er udbetalt forinden. Det vil ikke være muligt at udsætte pensionsudbetalingen, når pensionsudbetalingen først er påbegyndt.

Forhøjelsen kan illustreres ved følgende tabel:

Tabel 2. Procentvis forhøjelse af pension ved udsættelse set fra alder 65

Alder	Pension optjent før 1.1.2002	Pension optjent efter 1.1.2002
65	-	-
66	10 %	7 %
67	21 %	15 %
68	33 %	24 %
69	47 %	33 %
70	61 %	43 %
71	77 %	54 %
72	95 %	65 %
73	115 %	78 %
74	136 %	91 %
75	160 %	105 %

Anvendt forudsætning: Udbetaling af alderspension ved alder 65.

Bemærk: Forskellen på udsættelses pct. og forhøjelse af pension optjent hhv. før og efter 1.1.2002 skyldes en nedsættelse af rentesatsen i 2002 til 2 pct.

Det fremgår af tabellen, at en udsættelse af pensionsudbetalingen giver mulighed for at forhøje den årlige ATP-pension med ca. 160 procent og ca. 105 procent for pension optjent henholdsvis før og efter 1. januar 2002, hvis pensionen udsættes fra alder 65 til alder 75.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4-7

Efter de gældende regler skal Amtsrådsforeningen i Danmark og Kommunernes Landsforening hver udpege et medlem til ATP's repræsentantskab, mens Københavns og Frederiksberg kommune skal udpege et medlem i fællesskab. Derudover skal de fire parter i fællesskab udpege et medlem til ATP's bestyrelse.

I forbindelse med kommunalreformen er strukturen på det kommunale og amtslige område ændret. På den baggrund har Amtsrådsforeningen besluttet at omdanne sig til Danske Regioner pr. 1. januar 2007. Danske Regioner varetager de nye regioners interesse på tilsvarende vis, som Amtsrådsforeningen tidligere har varetaget amternes interesse.

Københavns og Frederiksberg kommuner har tidligere stået udenfor Kommunernes Landsforening, men har valgt at indmelde sig heri.

På den baggrund foreslås det, at udpegningsreglerne ændres, således at Danske Regioner fremover råder over den plads Amtsrådsforeningen har haft, samt at Kommunernes Landsforening fremover råder over den plads Københavns og Frederiksberg kommuner i fællesskab har haft.

I konsekvens heraf foreslås det endvidere, at Danske Regioner og Kommunernes Landsforening i fællesskab indstiller et medlem til bestyrelsen.

Til nr. 8

Med den nye bestemmelse indføres der en generel forældelsesregel på 5 år for krav på de enkelte pensionsydelse, og bestemmelsen gælder, hvor der ikke i øvrigt er fastsat særlige bestemmelser herom i loven. Indførelsen af en 5 års forældelsesregel vil forbedre medlemmets retsstilling i forhold til den tidligere frist, hvor tilkendt pension bortfaldt efter den havde stået uhævet i 3 år. Derudover vil ændringen af bestemmelsen skabe udtrykkelig lovhjemmel for 5 års forældelse, hvormed retsstillingen for medlemmet tydeliggøres.

Bestemmelsen bringes med denne ændring i overensstemmelse med praksis fra ATP's Ankenævn.

Baggrunden for en særlig forældelsesbestemmelse med 5 års frist skal findes i hensynet til fordringstype og fordringshaver (pensionsretten er optjent på grundlag af betalte/godskrevne bidrag, og i levende live er medlemmet udbetalingsberettiget til den livsbetingede ydelse).

Virkningen af forældelse kan illustreres med følgende eksempler:

1) Medlemmet har anmodet om sin pension

Hvis medlemmet er fyldt 65 år og har anmodet om sin pension, så forfalder ATP-pensionen den 1. i måneden efter anmodningen. Hvis ATP ikke kan få udbetalt pensionen grundet forhold, der skyldes medlemmet (fx forkerte adresse- eller kontooplysninger), så forældes de enkelte pensionsydelse løbende 5 år efter forfaldstidspunktet.

2) Medlemmet har ikke anmodet om sin pension

Hvis medlemmet ikke har anmodet om sin pension inden tidspunktet, hvor udbetaling senest skal starte op (alder 70 efter gældende regler), så vil ATP betragte pensionen frem til dette tidspunkt som værende udsat. Herefter vil der indtræde forældelse i forhold til de enkelte pensionsydelse efterhånden som der forløber 5 år fra det tidspunkt, hvor de senest skulle have været udbetalt.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2007. Den udvidede adgang til udsættelse af pensionsudbetaling foreslås dog først trådt i kraft den 1. januar 2009, da de nødvendige systemændringer mest hensigtsmæssigt kan sammentænkes med ATPs indførelse af et Nyt Administrations- og ForretningsSystem (NAFS) for ATP-koncernen, som forventes implementeret i 2009.

Ikrafttrædelsesbestemmelsen betyder, at medlemmer, der fx fylder 70 år i december 2008, og som efter loven er berettiget til ATP-pension pr. 1. januar 2009 (udbetales den 22. december under det nuværende administrationssystem), ikke vil blive omfattet af den udvidede adgang til udsættelse af ATP-pension til det 75. år.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
<p>1. § 2, stk. 2 <i>Stk. 2.</i> Personer, der som lønmodtagere i henhold til stk. 1 har været medlemmer af tillægspensionsordningen sammenlagt i mindst 3 år, og som derudover har betalt bidrag svarende til 3 årsbidrag i henhold til § 4 a eller § 15, stk. 1, kan efter eget ønske bevare deres medlemskab, selv om de måtte overgå til selvstændig erhvervsvirksomhed. De nærmere regler herom fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.</p> <p>2. § 9, stk. 3 <i>Stk. 3.</i> For tiden inden anmodningen kan der højst ydes 6 måneders tillægspension.</p> <p>3. § 9, stk. 4 <i>Stk. 4.</i> Ønskes tillægspensionen udbetalt fra et tidspunkt, der ligger efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med en forhøjelsesprocent, for hver måned udbetalingen udskydes, regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år. Forhøjelsen beregnes i forhold til den pension, medlemmet ville have været berettiget til for den foregående måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,8 pr. måned. For pension optjent fra 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,6 pr. måned.</p>	<p>1. I § 2 a, stk. 2, ændres: "lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel" til: "lov om sygedagpenge eller lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel".</p> <p>2. I § 9, stk. 3, affattes således: " For tiden inden anmodning om udbetaling kan der, indtil det tidspunkt, hvor pensionen senest kan udskydes til, jf. stk. 4, højst ydes 6 måneders tillægspension."</p> <p>3. I § 9, stk. 4, ændres: " 70. år" til: "75. år".</p>
<p>4-6. § 21, stk. 2 <i>Stk. 2.</i> Arbejdsgiverrepræsentanterne udpeges således, jf. § 25:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 8 efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening. 2) 2 efter indstilling af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger. 3) 1 efter indstilling af finansministeren. 4) 1 efter indstilling af Amtsrådsforeningen i Danmark. 5) 1 efter indstilling af Kommunernes Landsforening. 	<p>4. I § 21, stk. 2, nr. 4, ændres: "Amtsrådsforeningen i Danmark" til: "Danske Regioner".</p> <p>5. I § 21, stk. 2, nr. 5, ændres: "1" til: "2".</p> <p>6. § 21, stk. 2, nr. 6, ophæves.</p> <p>Nr. 7 bliver herefter nr. 6.</p>

- 6) 1 efter indstilling af Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i fællesskab.
- 7) 1 efter indstilling af Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

7. § 23, stk. 1

§ 23. Bestyrelsen består af formanden for repræsentantskabet som formand og 12 andre medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer, og som udpeges således, jf. § 25:

- 1) 3 efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening.
- 2) 1 efter indstilling af Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i fællesskab.
- 3) 1 efter indstilling af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.
- 4) 1 efter indstilling af finansministeren.
- 5) 3 efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark.
- 6) 2 efter indstilling af repræsentantskabets lønmodtagerrepræsentanter repræsenterende lønmodtagere ansat i stat og kommuner.
- 7) 1 efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Ledernes Hovedorganisation i fællesskab.

8. § 36, stk. 2

Stk. 2. Såfremt tilkendt tillægspension ikke er hævet i et sammenhængende tidsrum af 3 år, bortfalder den del af tillægspensionen, som har stået uhævet i mere end 3 år. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog fravige denne bestemmelse i det enkelte tilfælde.

7. I § 23, *stk. 1, nr. 2*, ændres: "Amtsrådsforeningen i Danmark" til: "Danske Regioner og", Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune" udgår.

8. § 36, *stk. 2* affattes 1. pkt. således:
" Krav på de enkelte pensionsydelser forældes 5 år efter, at ydelsen er forfaldet til betaling."